

Fernanda Melchor

Uraganų sezonas

Iš ispanų kalbos vertė Eglė Naujokaitytė

R A R A

Vilnius, 2021

Skiriu Erikui

*Jis taip pat atsisakė vaidmens
Šioj komedijoj kasdienėje;
Jo vieton galop stos kiti,
Jo esybė jau bus niekieno:
Užgimsta grožybė klaiki.*

W. B. Yeats
Velykos, 1916¹

*Kai kurie čia aprašomi įvykiai tikri.
Visi veikėjai – pramanyti.*

Jorge Ibargüengoitia
Mirusios

¹ Iš anglų kalbos vertė Dominykas Norkūnas.

Kanalą jie pasiekė per išlaužą, plytinčią aukštėliau upės, su kovai paruoštomis laidynėmis ir primerkę akis, kone užsiūtas nuo vidudienio tviskesio. Jų buvo penki, vadas vienintelis dėvėjo maudymosi kostiumą – skaisčiai raudonas trumpikes, liepsnojusias tarp žemaūgių ir perdžiūvusių gegužės pradžios cukranendrių stagarų. Likusiųjų būrys vienais apatiniais sekė iš paskos, visi keturi su neperšlampamais botais, pakaitomis tempė kibirą, pilną smulkių akmenėlių, kurių dar tą patį rytą prisigraibė upėje; visi keturi nuožmiai surauktais antakiais ir tokie kupini ryžto, kad net jauniausias, tyliai bindzendamas draugams įkandin, ir tas nedrįstų prisipažinti bijąs, rankose įtempta laidynės guma, akmenėlis, suspaustas tymo atraižėleje, pasiryžęs užversti pirmą pasitaikiusį pakeliui, vos įtaręs kad ir menkiausią pasalą, kurią išduotų klyksmas didžiojo kiskado, it stebėjimo bokšte įsitaisiusio už jų stūksančiuose medžiuose, grubiai mindomų lapų čiuržėjimas nuo akmenų tiesiai į veidus tvoskiančioje kaitroje ar svilnantis vėjas, apsunkęs nuo akinamai skaisčiame

danguje sklendžiančių grifų ir dvoko, bjauresnio nei sauja smėlio į veidą, smarvės, nuo kurios vis norėjosi spjaudytis, kad šleikštulys, nusileidęs iki pat vidurių, neatimtų valios eiti pirmyn. Bet vadas parodė nendryno pakraščio pusėn ir visi penki, sutūpę it katės ant sausos žolės, visi penki, susispietę lyg vienas, visi penki žaliųjų mėsmusių apsupty pagaliau atpažino, kas plūduriuoja gelsvose vandens putose: tarp meldų ir plastikinių maišelių, vėjo suneštų nuo greitkelio, kyšojo išpuvęs lavono veidas, tamsi vypsanti kaukė, knibždėte knibždanti tunto juodų gyvačių, ir šypsojosi.

Ją, kaip ir jos motiną, vadindavo Ragana: Jaunąja Ragana, jai pradėjus verstis gydymu ir užkalbėjimais, ir tiesiog Ragana, kai tais metais, nuslinkus nuošliaužai, liko viena. Gal ir turėjo kitą vardą, įrašytą kokiam laiko ir kirminų apgraužtame dokumente, galimai užkištame vienoj tų spintų, kurias senė buvo prigrūdusi maišelių, murzinių skudurų, išrautų plaukų sruogų, kaulų ir maisto likučiu, jei ji kadaise ir turėjusi vardą bei pavardę kaip kiti miestelio žmonės, tai niekas jų taip ir nesužinojo, net moterys, penktadieniais užsukdavusios į jos namus, nėra girdėjusios ją vadinant kitaip. Visada tik netikša, *kabrona*¹ arba ta prakeikta velnio išpera, kai norėdavo prisikviesti Mergaitę, užtildyti arba kad ši tiesiog tykia tupėtų po stalu, netrukdydama senei ramiai klausytis moteriškių nuoskaudų ir aimanų,

¹ *Cabrón, cabrona* (isp.) – Meksikoje itin dažnai vartojamas epitetas, turintis daug skirtingų reikšmių, galintis reikšti ir visą savybių rinkinį. Įprastai – „niekšas, niekšė“, tačiau vartojamas ne tik siekiant pažeminti, bet ir pagirti – pabrėžti žmogaus ar reiškinių šaunumą. (Čia ir toliau – vert. past.)

šioms porinant apie savo bėdas, negalavimus ir nemigos naktis, sapnus apie mirusius artimuosius, kivirčius su vis dar gyvaisiais ir pinigais, dažniausiai viskas sukdamosi apie pinigus, bet ir apie situacinius, apie greitkelio šliundras ir dar kodėl mane palieka kaip tik tada, kai pradedu kažko tikėtis, liedavo jai ašaras, kad viskas veltui, aimanuodavo, kad verčiau mirs dabar pat, jei jau vis vien niekam nerūpi, ir skaros kampučiais šluostydavosi veidą, kuri kiekviena išeinanti iš Raganos virtuvės kaipmat prisidengdavo, kad tik nepasklistų gandai, nes ką ten gali žinoti, miestelio žmonės – tikri liežuvautojai: va toji, girdi, lankėsi pas Raganą, nes troško kažkam atkeršyti, užleisti prakeiksmą kekšei, perviliojusiai jos vyrą, o tokių prasimanymų niekad netrūko, vos kuri užeidavo tiesiog paprašyti vaisto virškinimui pagerinti, nes jos nevidonas vaikiškas vienas sušlamštė kilogramą bulvių, ar kokios arbatėlės nuginti nuovargį, ar tepaliuko nuo pilvo dieglių, o gal tiesiog valandėlei prisėsti jos virtuvėje ir širdį išlieti, išlieti sielvartą ir beviltiškai gerklėje plazdantį skausmą. Nes Ragana išklausydavo ir, regis, Raganos niekas negąsdino; net kalbama, kad ši dėl pinigų nudėjusi savo vyrą, ne ką kitą, o patį *kabroną* Manolą Kondę, dėl pinigų, namo ir to senio žemių, gerų šimto hektarų pasėlių, ir galvijų bandos, kurią jam paliko tėvas, ar bent jau kas liko iš to, ką sklypas po sklypo išpardavė Cukranendrininkų sindikato vadeivai, kad jam niekada nebetektų dirbti ir galėtų pragyventi iš nuomos ir, kalbama, iš verslų, kurie nuolat žlugdavo, o toji latifundija buvo tokio dydžio, kad net po dono Manolo mirties dar buvo likęs geras gabalas žemės, už kurią kapsėjo nemenki nuompinigia, tokie nemenki, kad du senio sūnūs, jau ūgtelėję ir studijas baigę berniokai, kurių donas Manolas susilaukė su teisėta žmona dar Montjelio Sosoje, vos išgirdę žinią pasirodė miestelyje: netikėtai lyg griaustinis iš giedro dangaus infarktas, taip jiems pasakė Viljos gydytojas, vaikinams atkakus į nendrynų apsuptus namus, kur pašarvotas gulėjo velionis, ir ten pat visų akivaizdoj

jie pareiškė Raganai, kad ši turinti iki rytdienos apleisti namus ir miestelį, kad jai galvoj negerai, jei tikisi, jog jiedu leis kažkokiai kalei pasigviešti tėvo turtus: žemes, namą, tą namą, kuris ir po šitiek metų tebebuvo pradinėje statybų stadijoje, ištaigingą ir nevykusiai suręstą, visai kaip paties dono Manolo svajonės, su plačiais laiptais ir gipsiniais cherubinais puoštais turėklais, su aukščiausiomis lubomis, palei kurias lizdus suko šikšnosparniai, ir pinigus, jo neva paslėptus kažkuriame namo užkabory: pluoštus šimtinių, dono Manolo pavaldėtų iš tėvo ir niekada nepadėtų į banką, bei deimantą, žiedą su deimantu, kurio niekas nebuvo regėjęs, net jo paties sūnūs, bet kalbama, kad šis inkrustuotas tokiu stambiu brangakmeniu, kad netgi atrodė dirbtinis, o tai dono Manolo močiutės, ponios Čiusitos Viljagarbosos iš Monterų de Kondžių giminės, autentiška relikvija, kuri pagal įstatymą ir Dievo teisę priklausė vaikinų motinai, teisėtai dono Manolo žmonai Dievo ir visų žmonių akivaizdoje, o ne tai palaidūnei, įžūliai valkatai ir žudikei Raganai, laužusiai iš savęs baisią poniją, nors iš tiesų tebuvo apgailėtina mergšė, kurią donas Manolas ištraukė iš skurdaus gyvenimo džiunglėse, kad tyrlaukių vienatvėje turėtų su kuo patenkinti savo žemiausius instinktus. Žodžiu, nedorėlė, ir kas ten žino kaip, galbūt pakurstyta šėtono, kai kurių manymu, sužinojo apie tokias žoleles, augančias ant kalvos, beveik pačioje viršūnėje tarp senųjų griuvėsių, anot valdžios vyrų, ten, kur ilsisi protėviai, ankstesnieji šios žemės savininkai, atklydę čia net anksčiau už pačius *gačjupinus*¹, kurie visa tai pamatę iš savo laivų sušuko: *matanga!*², nuo šiol šitos žemės priklauso mums ir Kastilijos karalystei, tad protėviams, kurių ir taip nedaug buvo likę, teko trauktis į kalnus ir jie viską prarado, net tuos savo šventyklų akmenis, kurie

1 *Gachupin* (isp.) – taip vadinami žemvaldžiai. Pavadinimas kilęs iš vienos hidalgų, arba smulkiosios ispanų aristokratijos, atstovų pavardės.

2 *Matanga* – afrikietiškos kilmės žodis, užkariaujant „pažadėtąsias žemes“ vartotas kolonizatorių, gabenusių juodaodžius vergus į Verakruso uostą.

liko užversti kalvos nuošliaužos, sukeltos praūžusio septyniasdešimt aštuntųjų uragano, o molio lavina palaidojo virš šimto La Matosos gyventojų beigi griuvėsius, o ten, kalbama, ir augusios žolelės, kurias Ragana virdavo, iki šios tapdavo bespalviais ir beskoniais nuodais, nepaliekančiais nė menkiausio pėdsako, juk net Viljos gydytojas teigė, kad donas Manolas mirė nuo infarkto, nors sūnūs atkakliai tvirtino, kad tėvą pražudė nuodai, o paskui žmonės apkaltino Ragana ir dėl dono Manolo sūnų mirties, mat dar tą pačią laidotuvių dieną velnias juos nudangino į prarają, jiedviem važiuojant greitkeliu iš Viljos į kapines pačiame palydos priekyje; abu žuvo nudurti geležinių strypų, nusprūdusių nuo priešais važiuosio sunkvežimio, stačiai pasibaisėtinas vaizdas, kitą dieną vietiniame laikrašty pavišintose nuotraukose buvo matyti vien krūvos krauju nutaškytų gelžgalių, ir niekas taip ir nesugebėjo paaiškinti, kaip įvyko tas nelaimingas atsitikimas, kaip tų strypų ryšulys atsilaisvino, perrėžė brezentą ir juodu pamovė, nors, žinoma, netrukus išdygo kalbančių, kad dėl visko kalta Ragana, kad Ragana juos prakeikė, kad nedorėlė parsidavė velniui mainais už stebuklingas galias, kad tik neprarastų namų bei žemių, nes maždaug tuo metu Ragana užsidarė name ir daugiau niekad nebesirodė, nei dieną, nei naktį, gal kad bijojo Kondžių giminės keršto, o gal todėl, kad kažką tuose namuose slėpė, saugojo kažį kokią paslaptį, nuo kurios nenorėjo atsitraukti ir palikti be priežiūros; ji taip sulyso ir išbalo, kad net baugu buvo jai į akis pažiūrėti, atrodė, kad išsikraustė iš proto, ir tik La Matosos moterys atnešdavo jai valgio mainais už pagalbą, sumaišymą vaistų ir nuovirų, kuriuos Ragana pati ruošdavo iš savo darželyje auginamų žolelių, o kartais išsiųsdavo moteris pririnkti jų ant kalvos, kai ši dar tebestūksojo. Kaip tik tuo metu žmonės ėmė regėti skrajojančią būtybę, persekiojusią nakčia vieškeliais iš miestelių namolio traukiančius vyrus, išskėstais nagais besikėsinančią jiems įdrėksti, o galbūt pačiupti ir nusitempti į pragarą, o tos pabaisos akys liepsnojo siaubinga

ugnimi; tuo pat metu sklido gandas apie statulą, kurią Ragana slėpė kažkur namuose, greičiausiai antrame aukšte, kur niekada niekam, net pas ją besilankančioms moterims, neleisdavo kelti kojos ir kur, buvo kalbama, užsidariusi duodavosi su ta statula, pavidalo kaip milžiniškas velnias su ilgu ir storu falu, ilgio it vyro ranka su sugniaužta mačete, didžiausiu kotu, ant kurio Ragana kas naktį jodinėdavo raita, todėl ir sakydavo, kad jai nereikia jokio vyro, ir išties po dono Manolo mirties niekam neteko girdėti, kad burtininkė kokį būtų turėjusi, ir ji pati nuolat keikdavo vyrus kartodama, kokie visi jie sumauti girtuokliai, gaisūs besivoliojantys šunys, apsidergę paršai, ir tik per savo lavoną leisianti kuriam nors tų niekšų peržengti slenkstį, o jos, miestelio moterys, esančios tikros kvaišos, kad juos pakenčia, ir tai sakant jos akys nušvisdavo, tuomet kelias akimirkas ji vėl atrodydavo be galo daili, susitaršiusiais plaukais ir iš jaudulio raustelėjusiais skruostais, o moterys žegnodavosi, įsivaizduodamos ją nuogutėlę, raitą ant velnio, slystančią jo bjauria varpa iki pat galo ir kaip velnio sperma teka jos šlaunimis, raudona it lava arba žalia ir tiršta kaip katilė virš ugnies kunkuliuojantys nuovirai, kuriais Ragana jas girdydavo gydyma negalavimus, o gal juoda kaip smala, juoda kaip išsiplėtę vyzdžiai ir susivėlę plaukai būtybės, kurią moterys vieną dieną aptiko besislepiančią po stalu, įsitvėrusią Raganos sijono, tokią bežadę ir perkarusią, jog daugelis jų mintyse pasimelsdavo, kad tik ilgai neužsibūtų tarp gyvųjų ir nesikankintų; toji pati būtybė, kurią po kelių dienų aptiko sėdinčią palei laiptus su atversta knyga ant sukryžiuotų kojų, o jos lūpos be garso žiopčiojo didžiulių juodų akių skaitomus žodžius, ir ši žinia pasklido per kelias valandas, ir tądien net Viljoje visi sužinojo, kad Raganos duktė, kad ir kaip būtų keista, tebėra gyva, nes net tie išsigimę išperos, kuriuos retsykiais atsiveda gyvūnai, penkiakojai ožiukai ar dvigalvės vištos, nugaišdavo jau po kelių dienų, vos spėję praplėsti akis, o štai Raganos duktė, Mergaitė, kaip visi ją nuotol ėmė vadinti, toji slapčia ir gėdingai

pagimdyta būtybė, augo ir stiprėjo sulig kiekviena diena, o netrukus jau sugebėjo atlikti bet kurią motinos pavestą užduotį: prikapti malkų, pasemti vandens iš šulinio ar nupėdinti iki Viljos turgavietės, trylika su puse kilometro pirmyn ir trylika su puse kilometro atgal, nešina maišais ir dėžėmis iš turgaus ir nė akimirksniu nesustodama atsikvėpti, juo labiau nukrypti nuo kelio ar paplepėti su kitomis miestelio mergiotėmis, nors ir šiaip nė viena nesiryždavo jos užkalbinti, nė viena net nesusijuokdavo iš jos garbiniuotų susivėlusiu plaukų, apspurusiu jos suknelių, milžiniškų basų pėdų ar apskritai jos pačios, šitokios aukštos ir nerangios, energingos kaip berniokas ir sumanumu lenkiančios jas visas, mat netrukus visiems tapo aišku, kad tai Mergaitė vedė namų apskaitą: derėjosi dėl nuomos su cukrą nendrininkais, kurie įsitvėrę laikėsi to gabalo žemės, tikėdamiesi Raganos neatidumo, kad pirmai progai pasitaikius jas iš ten išvytų, pasitelkę teisingas gudrybes ir pasinaudoję tuo, kad nėra jokių dokumentų nei galinčių jas apginti vyrų, nors jiedvi puikiausiai be jų išsivertė, nes Mergaitė, kas ten žino iš kur, pramoko elgtis su pinigais ir vieną dieną, kaip tikra *kabrona*, virtuvėje surašė paslaugų kainas, mat Senei – kuriai tuo metu buvo ne daugiau kaip keturiasdešimt, bet dėl raukšlių, žilų plaukų ir suvytusios odos ji atrodė lyg šešiasdešimties – kartais aptemdavo protas ir ji pamiršdavo paprašyti užmokesčio už apsilankymus arba pasitenkindavo tuo, kuo moterys pačios sumanydavo atsilyginti: plytele rudojo cukraus, ketvirčiu kilogramo džiovintų avinžirnių, kauge jau kiek papuvusių žaliųjų citrinų ar švinktelėjusia vištiena, žodžiu, visokiausiu šlamštu, kol kartą Jaunoji Ragana užkirto kelią šiai betvarkei: vieną dieną atėjusi į virtuvę prašneko kимиu nepratusios kalbėti balsu ir pareiškė, kad moterų nešamų dovanėlių negana atsilyginti už patarimus ir kad toliau šitai nebegali tęstis; nuo šiol užmokestį lems sudėtingumas, nes bus atsižvelgiama į tai, kokias priemones reikės naudoti motinai ir kokių burtų griebtis, kad išsipildytų kas pageidaujama, nes juk

nebuvo tas pats, ar išgydyti hemorojų ir priversti svetimą vyrą pulti tau po kojomis, ar leisti pasišnekėti su velione motina, kad išsiaiškintų, ar ši joms atleidusi už tai, kad niekada gyvenime ja nesirūpino, tiesa? Taigi, nuo tos dienos viskas turėjo keistis, ir daugeliui tai nėmaž nepatiko, tad moterys liovėsi lankytis penktadieniais, o prastai pasijutusios eidavo į Palogačo miestelį pas poną, kuris lyg ir geriau gydė už Raganą, mat pas jį atkaldavo pacientai net iš sostinės, visokios per televiziją matytos garsenybės, futbolo žaidėjai ir agituojantys politikai, bet tai atsieidavo nepigiai, be to, dauguma tų moteriškių nesugebėdavo sukrapštyti nė autobuso bilietui iki Palogačo, tad galų gale nusileido Mergaitei ir pareiškė: ką gi, tebūnie, tai kaip vis dėlto nuo šiol viskas bus, nes jos turinčios tik šitiek, tai kas gi dabar jų laukia, o Mergaitė, iššiepus tuos savo didžiulius dantis, jas nuramino, kad nėra bėdos, kad jei tądien pinigų neužteks, moterys galės palikti jai kokį savo drabužį ar papuošalą, pavyzdžiui, tuos anądien segėtus auskariukus ar savo mažosios grandinėle, arba, blogiausiu atveju, puodą avienos tamalių¹ ar kavinuką, radiją ar dviratį, ji priimsianti viską, bet jeigu jų mokestis vėluos, ims kauptis delspinigiai, nes vieną dieną Ragana netikėtai pradėjo skolinti pinigų su trisdešimt penkių nuošimčių ir didesnėmis palūkanomis, o visi miestelio žmonės puolė kuždėtis, kad čia kokios tai velnio pinklės ir išvis kur matyta, jog mergiotė būtų šitokia gudri, iš kur visą tą gudrybę traukia, ir netrūko tokių, kurie sugužėję *kantinose*² skleidė, kad tos palūkanos – gryna vagystė, kad tą senę reiktų apskųsti atitinkamoms aukštesnėms instancijoms, policijai, kad įkištų į cypę tą spekuliantę už piktnaudžiavimą, ką ji sau galvoja gviešdamasi naudos iš La Matosos ir kitų kaimelių žmonių, bet galiausiai niekas

1 *Tamales* (isp.) – meksikietiškas valgis iš įdarytos kukurūzų tešlos, išuktos palmių lapuose.

2 *Cantina* (isp.) – meksikietiška užėiga, kurioje išgerti atėję žmonės kartu su gėrimu gauna ir maisto.

nieko taip ir nesiėmė, nes kas gi dar būtų skolinęs jiems pinigų mainais į apgailėtiną turą, be to, niekas netroško tapti Raganų priešu, nes ne juokais jų prisibijojo. Netgi miestelio vyrai nesiryždavo sutemus artintis prie jų namo; visi iki vieno žinojo apie naktimis iš ten sklindančius garsus, riksmus ir dejonas, skambėdavusius net gatvėje, o tai išgirdę žmonės įsivaizduodavo, kaip jiedvi dulkinasi su velnio statula, nors pasitaikė manančių, kad taip elgiasi tik Senoji Ragana, kuriai jau temo protas, nes tuomet ši jau vargiai beatpažindavo žmones, vis dažniau panirdavo į transo būseną ir atsiribodavo nuo supančio pasaulio, ir visi kartojo, kad tai Dievas baudžia ją už visas padarytas nuodėmes ir gašlystes, o ypač už tai, kad pagimdė tą velnio sėklą, mat jau tada, kai moterys pasmalsaudavo, kas tos Mergaitės tėvas, Ragana puikavosi savo paslaptimi, kurios niekam nepavyko įminti, mat niekas gerai nežinojo, kada jos duktė išvydo šį pasaulį; donas Manolas buvo seniausiai miręs, o jokio kito jos vyro niekas nepažinojo, nes ji niekad nekeldavo kojos iš namų ir nesirodydavo miestelio šokiuose, nors iš tiesų moterims terūpėjo viena – ar tik ne kurios iš jų vyras užtaisė Raganai tą menkavertį padarą, todėl joms oda šiurpdavo, kai Ragana, įsmeigusi į jas žvilgsnį ir grėsmingai šypsodamasi, atšaudavo, jog ta Mergaitė velnio dukra, nes, dievaži, ji tikrai į jį panėšėjo, o moterys, gerai išsižiūrėjusios ir lygindamos ją su kipšu, kurį Viljos bažnyčios paveiksle įveikia Šventasis arkangelas Mykolas, ypač jų akis ir antakius, imdavo žegnotis, o kartais naktį joms net sapnuodavosi, kaip velnias jas vaikosi stačiu bybiu, ketindamas užtaisyti vaiką, ir jos nubusdavo ašarų pilnomis akimis, su lipnumu vidinėje šlaunų pusėje, mauduliu gimdoje ir tekinos skuosdavo į Vilją išpažinties pas tėvą Kastą, kuris tik išbardavo už tikėjimą raganavimais; mat nemažai buvo ir tokių, kurie šaipydavosi iš visų tų paskalų ir vis kartodavo, kad tai Senei vieno šulo trūksta, o Mergaitę ši bus nugvelbusi kuriam nors kaime, bet dar kiti tvirtino, jog net pati Sarachuana, jau sulaukusi senyvo

amžiaus, buvo išsitarus, kaip vieną vakarą jos smuklėn užsukę vakinai, iš šnektos – aiškiai ne iš La Matosos, greičiausiai net ne iš Viljos, kauštelėję pradėjo girtis tik ką trynėsi su viena La Matosos merga, kuri lyg ir pribaugusi savo vyrą ir dedasi didžia ragana, tad Sarachuana kaipmat pastatė ausis, o tie toliau porino, kaip įsmukę į josios namus ją sumušė, kad nesipriešintų, kol jie paeiliui ją pavarys, nes ragana ji ar ne, bet ta sumauta mergšė buvus tikrai neprasta, gardus kšnelis, o iš to, kaip raitėsi ir spiegė, kol jie ją dulkino, atrodė, kad jai netgi patinka, juk visos šitam šūdinam miesteliūkštyje kalės, drėbė jie, ir tada išdygo vienas *kabronas*, nes tokių, anot Sarachuanos, užsigaunančių, vos kas nors pavadina La Matosą šūdinu miesteliūkščiu, niekad netrūko, ir prišokęs prie jų, išvien su kitais gurkšnojusiais užėigoje, kaip reikiant tiems vaikėzams atitrunkė šonus, bet galų gale niekam taip ir neprireikė išsitraukti mačetės, gal todėl, kad greitai juos sudorojo, o gal tiesiog buvo pernelyg karšta, kad vertėtų šitaip užsigauti dėl tų poros žodžių, o Sarachuanos vardo smuklėje kaip tik nebuvo prieš ką pasipuikuoti, jokios moters, netgi tų vargšių sudžiūvėlių iš pakrantės lūšnų, besisiūlančių už alų, nė vienos, tik jie ir Sara, kuri jiems atstojo dar vieną tų prisėdusių mačo niūriais veidais ir būtinai su ūsais, šildantį alaus butelį rankoje ar kokį ventiliatoriaus burzgimą palubėje, iš paskutiniųjų čaižantį nuo jų kūnų sklindančią tvanką, ar magnetofoną, *za-ca-ti-to pal conejo*, žvakių šviesoj gergždžiantį lyg pats sau, *tiernito-verde voy a cortar*, priešais Martino Kabaljero graviūrą, *pa llevarle al conejito*, ar alaviją, perrištą švęstame vandeny išmirkytu raišteliu, *que ya-empieza a desesperar, si señor, como no*¹, ar nendrinukę pavydo tramdymui, aiškino Ragana, kad perleistų blogį tam, kas jo nusipelnė, pirmas kitam pikta linkėdamas. Todėl jos virtuvėje ant stalo, pačiame centre,

¹ zolytės zuikeliui / jaunos, žalios pripjausiu, / kad nuneščiau zuikeliui, / nes jau krenta neviltn jis, pone, taigi va

(Čia ir toliau cituojant dainų tekstus, pateikiami jų vertimai iš ispanų kalbos.)